

3. Kruchovski P. 9 ways to make education fit for the 21st century. *World Economic Forum*, 2016. https://www.weforum.org/agenda/2016/07/9-ways-to-make-education-fit-for-the-21st-century?utm_content=buffer1a29c&utm_medium=social&utm_source=twitter.com&utm_campaign=buffer.

Марія Теплюк

*к.е.н., доцент кафедри бізнес економіки та підприємництва,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

mteplyuk@gmail.com

Єлизавета Зубко,

*студент ФЕтаУ, 3 курс, спец. 6Е02 «Економіка підприємства»,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»*

elizavetazubko24@gmail.com

РЕАЛИЗАЦИЯ НАУКОВОГО ПОТЕНЦИАЛУ З ВИКОРИСТАННЯМ ДІДЖИТАЛ ТЕХНОЛОГІЙ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ

РЕАЛИЗАЦИЯ НАУЧНОГО ПОТЕНЦИАЛА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ДИДЖИТАЛ ТЕХНОЛОГИИ В РОЗНИЧНОЙ ТОРГОВЛИ

REALIZING THE POTENTIAL OF USING SCIENTIFIC TECHNOLOGIES DIGITAL RETAIL

Анотація. Досліджено основні інноваційні тренди в сфері роздрібної торгівлі в світі та в Україні, виділено основні проблеми впровадження інноваційних технологій в роздрібній торгівлі в Україні та запропоновано шляхи їх вирішення.

Abstract. The main innovative trends in the sphere of retail trade in the world and in Ukraine are investigated, the main problems of introduction of innovative technologies in retail trade in Ukraine are identified and the ways of their solution are suggested.

Аннотация. Исследованы основные инновационные тренды в сфере розничной торговли в мире и в Украине, выделены основные проблемы внедрения инновационных технологий в розничной торговле в Украине и предложены пути их решения.

Роздрібна торгівля – одна з найбільш інноваційних галузей української економіки. З врахуванням сучасних науково-освітніх трендів активно розвиваються процеси інформатизації та цифровізації ритейлу. Підвищення ефективності та конкурентоспроможності освіти, науки та бізнесу, в тому числі за рахунок використання інноваційних рішень, є однією з головних задач, яка стоїть перед роздрібною торгівлею. Частка торгівлі у ВВП України в 2018-2019 рр. займає близько 14%, і це найбільший сектор економіки. В ЄС та США частка торгівлі також є головною у ВВП. За даними інтернет-порталу index.minfin.com.ua, обсяг обороту роздрібної торгівлі в Україні у 2019р. сягнув 1 097 тис.грн., що на 18% більше, ніж показник попереднього року [6]. У сфері роздрібної торгівлі України відбувається активне технологічне оновлення роздрібних торговельних об'єктів і все більше впроваджуються нові інноваційні підходи до здійснення діяльності роздрібними підприємствами торгівлі, які вже зараз не можуть уникати світових тенденцій щодо зміни споживчих настроїв.

Розглянемо основні інноваційні тренди в сфері роздрібної торгівлі в світі. Все більшу зацікавленість споживачів викликають електронні цінники, технічне рішення яких пропонує корпорація DIGI (Японія) [7]. Технологічним рішенням, що добре зарекомендувало себе на

ринку торгового обладнання, є електронні ваги самообслуговування, що мають широкий спектр мультимедіа можливостей, кольоровий сенсор, модуль Wi-Fi [10].

Прикладів застосування систем, що сприяють зменшенню ролі персоналу, чимало в світовій практиці. Наприклад, в магазинах типу SmartStore роль персоналу зведена до мінімуму, а використання гаджетів – до максимуму. Найвідоміший з них належить MetroGroup [9] і знаходиться в Дюссельдорфі. Візки там забезпечені екранами: провівши клієнтської карткою, можна побачити свій список покупок, інформацію про акції, карту магазину.

Ще одна розробка – QR-код: організація віртуальної вітрини магазину: AR Door і компанія Topshop [8], виробник чоловічого і жіночого одягу, розробили віртуальну примірювальну для показу нової колекції суконь Dressup. Віртуальна примірювальна поєднує в собі дві наймодніші технологічні тенденції: доповнену реальність і тривимірний жестова інтерфейс Microsoft Kinect.

Сучасні люди багато працюють і мало відпочивають, тому на покупки у них зовсім мало часу. Зіставивши ці факти, компанія Tesco [11], власник найбільшої мережі супермаркетів Nomerplus, відкрила унікальний магазин в метро в Південній Кореї. Зображення речей нанесені на стіну і на спеціальні колони, споживачі просто сканують коди, оплата автоматично знімається з картки покупця.

У перспективі роздрібну торгівлю чекають ще більш кардинальні зміни, пов'язані з новітніми технологіями. У списку найбільш очікуваних з них значаться: біометрична оплата за допомогою відбитків пальців, отримання консультацій про товари та здійснення угоди за допомогою голографічних продавців, шоппінгова соціальна мережа і організація спільних закупівель, тривимірне сканування покупця для підбору оптимального розміру одягу і взуття.

В різних сегментах торгівлі такі інновації можуть кардинально відрізнятись, особливо для українського ринку: для деяких мереж супермаркетів інновацією буде впровадження секційного зберігання на складах, для інших – впровадження систем управління споживчим досвідом або взагалі програм лояльності, для магазинів одягу – запуск віртуальних примірочних. Існують деякі загальні тенденції для торгових підприємств України. Якщо для дрібного бізнесу, інтернет торгівля буде ставати пріоритетом, то для великого бізнесу інтернет торгівля буде більше сервісом, який надається лояльним покупцям для формування зручності в покупках. Так, наприклад, відкритий інтернет магазин 27.UA навряд чи істотно додасть Епіцентру продажів, але точно створить сервіс при якому оптові покупці зможуть замовляти віддалено товар [1, с.27]. Виникнення або дублювання нового формату. В існуючій економічній ситуації все більше проявляються тенденції створення магазинів «FixPrice», що забезпечують недорогі ціни на товари в сегменті non-food і товари для дому. Такі магазини вже існують в Україні, але більше у вигляді окремих магазинів, а не мережових структур в таких форматах як в США та Японії («ALL FOR 1 \$»).

Управління споживчим досвідом: початок цьому процесу в Україні вже точно закладено через створення програм лояльності в різних роздрібних мережах, які є по суті первинними інструментами зі збору даних, формування максимально повних баз даних [5;12]. Постійне і безперервне спілкування з покупцем: багато ритейлерів налаштовують системні комунікації з покупцями. Особливо сильно вона починає проявлятися в продажах побутової техніки (Фокстрот, Ельдорадо), менше в обслуговуванні побутової техніки, трохи менше в fashion ритейлі. Розглянемо основні проблеми, які гальмують впровадження інновацій в роздрібній торгівлі в Україні.

В якості першої проблеми слід виділити наявність високого ризику та невизначеності, що змушує підприємця засумніватися в необхідності впровадження інновацій в свою діяльність, оскільки часто представники бізнесу не володіють значною кількістю фінансових коштів для того, щоб в разі невдалого впровадження інновацій зберігати рівень фінансового стану на оптимальному рівні [2, с.14]. Навіть в разі успішного застосування інновації на перших порах можуть не приносити позитивного ефекту протягом невизначеного періоду часу, що також може негативно відбитися на рівні ліквідності і платоспроможності підприємства роздрібною торгівлі. Другою проблемою є неприйняття інновацій як способу

розвитку підприємства і економіки в цілому. Суть даної причини полягає в тому, що підприємцям внаслідок наявності високих ризиків у впровадженні інновацій вигідніше використовувати вже наявні на підприємстві кошти замість використання інноваційних технологій для здійснення своєї діяльності [3, с.224]. Дана тенденція згодом може негативно позначитися на темпах розвитку підприємства і економіки в цілому. В якості третьої причини виступає відсутність інноваційної інфраструктури, яке частково впливає з першої і третьої причин, з урахуванням яких рівень інвестиційного клімату в країні знижується, в результаті чого у представників бізнесу пропадає бажання вкладати свої зусилля і кошти в створення інноваційних продуктів, оскільки великий ризик незатребуваності даних продуктів у суспільства [4]. Заключною причиною є недостатня розвиненість механізмів фінансування інноваційної діяльності, викликаних відсутністю інвестицій, які виступають в ролі ресурсного забезпечення інновацій, що робить процес впровадження нововведень неможливим.

Як шляхи вирішення існуючих проблем пропонуємо наступні заходи: удосконалення законодавчої бази в сфері реалізації інноваційних проектів; консолідація фінансових ресурсів інвесторів, а також їх активне залучення; підготовка кадрів до здійснення інноваційної діяльності на підприємствах роздрібної торгівлі.

У висновку можна сказати, що інноваційні технології в роздрібній торгівлі будуть інтенсивно розвиватися, так як роздрібна торгівля є двигуном просування товарів від виробника до кінцевих споживачів. Торгові мережі зацікавлені в розвитку конкурентних технологій. Тому актуальність розробки та впровадження інноваційних рішень в області роздрібної торгівлі полягає в постійній необхідності торговельних підприємств удосконалювати свої конкурентні переваги, що в кінцевому підсумку призводить до більш високоякісного задоволення потреб споживачів.

Література

1. Безус А. М. Перспективи інноваційного розвитку роздрібної торгівлі в Україні / А. М. Безус, М. Б. Шевчун, П. І. Безус // Економіка та держава. – 2019. – № 5. – С. 24-28.
2. Василюх Н. В. Торгово-технологічний процес у магазині: поняття, необхідність та завдання / Н. В. Василюх // Причорноморські економічні студії. – 2019. – Вип. 37. – С. 13-16.
3. Дубовик Т.В., Бучацька І.О. Інноваційна спрямованість розвитку підприємств роздрібної торгівлі / Т.В. Дубовик, І.О. Бучацька // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2017. – № 1. – С. 223-230.
4. Інноваційні тренди роздрібної торгівлі у 2019 році [Електронний ресурс]. – URL: <https://blog.bvblogic.com/uk>.
5. Карнаушенко А. С. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку роздрібного товарообороту в Україні. Ефективна економіка. 2019. № 1. [Електронний ресурс]. – URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2019/53.pdf
6. Статистика роздрібного товарообігу України [Електронний ресурс]. – URL: <http://index.minfin.com.ua/ua/economy/trade/retail>
7. DIGI International [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.digi.com/>
8. Kinect – virtualfittingroomforTopshop. [Електронний ресурс]. – URL: www.kiosksoft.ru/news/2011/05/13/2223.html
9. MetroGroup. [Електронний ресурс]. – URL: <https://archiv.metrogroup.de/en/>
10. Stores of the future. Top-10 unusual examples of online trade. [Електронний ресурс]. – URL: www.novate.ru/blogs/100713/23440/
11. Tesco. [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.tesco.com/>
12. Теплюк М. А. Адаптивність вітчизняних підприємств до умов четвертої промислової революції / М.П. Сагайдак, М.А. Теплюк // Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки» – 2018. – №4 – С. 123-127 URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2018_3\(2\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2018_3(2)_27)